

МЕТОДОЛОГИЯ ЗА КЛАСИФИКАЦИЯ НА КОЛЕКТИВНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ СХЕМИ

Тази методология за класификация на КИС възприета от членовете на Асоциацията е изготвена на база правилата на FEFSI (Европейската Федерация на Инвестиционните Фондове). Настоящите правила са за целите на класификацията на КИС и за общо представяне. Членовете на Асоциацията могат да използват други термини в имената на фондовете и в описанията на инвестиционния фокус при условие, че тези термини описват по подходящ начин вида на съответния фонд и не водят до заблуда.

1. Два основни критерия за фондова класификация

- а) Фондовете се класифицират според **пазарния риск** (риск на съответния актив) както следва:
- Фонд в акции (Equity)
  - Смесен (Mixed)

  - Фонд в облигации (Bond)
  - Фонд на паричен пазар (Money market)
- б) Фондовете се класифицират според **географския риск** (валутен риск) както следва:
- На съответната страна
  - Страни от еврозоната
  - Европа (включително еврозоната)
  - Северна Америка
  - Азия и Тихоокеански регион
  - Други региони
  - Глобални (частично или изцяло инвестиращи извън гореизброените региони и/или инвестиращи в няколко отделни региона)
- в) Класификацията на фонда винаги включва два компонента: единият изразява пазарния риск, а другият – географският риск. Последователността на представяне на двата компонента е без значение.

2. Дефиниция на критериите

Според статута си фондовете се делят на следните категории:

- а) според пазарен риск

Фондове в акции (Equity): Фондът постоянно инвестира поне 50% от активите си в акции. Постоянно означава, че в последните шест месеца делът на акциите в активите средно е над 50% по данни от тримесечни отчети. Агресивните фондове също включват индексни фондове от акции и гарантирани продукти свързани с пазарни индекси от акции. Допълнително пояснение ще описва характеристики като например ако фондът е конкретно фокусиран в определен отрасъл на икономиката.

Смесени фондове: Тези фондове се разделят на две подкатегории, в зависимост от разпределението на активите:

- **Категория „Балансиран“:** Фондът инвестира в различни активи и на различни пазари, като за последните шест месеца делът на акциите в активите е средно над 20% и под 50% по данни от тримесечни отчети.
- **Категория „Консервативен“:** Фондът инвестира в облигации и акции. Инвестициите в акции са ограничени до 20% от активите на фонда. Смесените фондове тип „Консервативен“ инвестират също в индексни фондове от облигации и гарантирани продукти, свързани с пазарни индекси от облигации.

Фондове в облигации (Bond): Фондът постоянно инвестира в облигации. Фондове в облигации също включват индексни фондове от облигации и гарантирани продукти свързани с пазарни индекси от облигации.

Фондове на паричен пазар: Тези фондове се разделят на две подкатегории:

- **Категория „Краткосрочен фонд на паричния пазар“:** Фондът инвестира в активи съобразно изискванията на Box 2 на Насоките на CESR (Ref.: CESR/10-049).
- **Категория „Фонд на паричния пазар“:** Фондът инвестира в активи съобразно изискванията на Box 3 на Насоките на CESR (Ref.: CESR/10-049).

б) според географски риск

За фондовете в акции: Географският фокус се определя според седалището на компанията емитент на ценните книжа. Инвестициите в акции извън посочения регион не могат да надвишават 20% от активите на фонда.

За смесените фондове: Географският фокус се определя според седалището на компанията емитент на ценните книжа и според общия валутен риск. Инвестициите във валути и акции извън посочения регион не могат да надвишават 20% от активите на фонда.

За фондовете в облигации: Географският фокус се определя според валутата на активите. Инвестициите във валути извън посочения регион не могат да надвишават 20% от активите на фонда. Класификацията се отнася и до хеджирането на индивидуалния валутен риск.

За фондове на паричен пазар: Географският фокус се определя според валутата на активите. Инвестиции във валути извън посочения регион не се позволява. Класификацията се отнася и до хеджирането на индивидуалния валутен риск.

3. Цветова класификация на колективните инвестиционни схеми:

а) фондове в акции - червен;

- б) смесени балансирани фондове - оранжев;
- в) смесени консервативни фондове – жълт;
- в) фондове в облигации - зелен;
- г) фондове на паричния пазар - син.

4. Допълнителна класификация.

В зависимост от допълнителните характеристики, определени в инвестиционната политика на колективните инвестиционни схеми, те могат да се класифицират и като фонд от фондове, индексни фондове, защитен капитал, репо и други. За да се избегне наличието на прекалено голям брой категории фондове, а също така и за да се избегнат трудностите при точното дефиниране на показателите за тези категории, то управляващите дружества обявяват по собствена преценка дали и каква допълнителна характеристика има конкретната колективна инвестиционна схема.

Изчисляване на постигнатата доходността на инвестиционни дружества/взаимните фондове

1. Доходност от началото на годината (ДНГ)

$$ДНГ = \frac{\text{Нетна\_стойност\_на\_акция}_{днес}}{\text{Нетна\_стойност\_на\_акция}_{края\_на\_миналата\_година}} - 1$$

Нетна_стойност_на_акция_днес = Нетна стойност на активите на една акция/дял към днешна дата

Нетна_стойност_на_акция_края_на_миналата_година = Нетна стойност на активите на една акция/дял към датата на последния работен ден на предходната година

2. Доходност за последната година (ДПГ)

$$ДПГ = \frac{\text{Нетна\_стойност\_на\_акция}_{днес}}{\text{Нетна\_стойност\_на\_акция}_{преди\_1\_година}} - 1$$

Нетна_стойност_на_акция_днес = Нетна стойност на активите на една акция/дял към днешна дата

Нетна_стойност_на_акция_преди_1_година = Нетна стойност на активите на една акция/дял към датата преди една година. Ако тази дата е неработен ден, към датата на последния работен ден преди тази дата.

3. Доходност според типа на фонда (ДСТФ)

- а. Фонд на паричен пазар – доходност за последните 6 месеца

$$ДНПП_{\text{паричен\_пазар}} = \left(\frac{\text{Нетна\_стойност\_на\_акция}_{днес}}{\text{Нетна\_стойност\_на\_акция}_{преди\_6\_месеца}} \right)^{\left(\frac{365}{\text{брой\_дни\_за\_последните\_6\_месеца}} \right)} - 1$$

Нетна_стойност_на_акция_днес = Нетна стойност на активите на една акция/дял към днешна дата

Нетна_стойност_на_акция_преди_6_месеца = Нетна стойност на активите на една акция/дял към датата преди 6 месеца. Ако тази дата е неработен ден, към датата на последния работен ден преди тази дата.

Брой_дни_за_последните_6_месеца = Брой календарни дни за последните 6 месеца

b. Фонд в облигации – доходност за последните 2 години

$$ДНПП_{консервативен\_фонд} = \left(\frac{Нетна\_стойност\_на\_акция_{днес}}{Нетна\_стойност\_на\_акция_{преди\_2\_години}} \right)^{\left(\frac{1}{2}\right)} - 1$$

Нетна_стойност_на_акция_днес = Нетна стойност на активите на една акция/дял към днешна дата

Нетна_стойност_на_акция_преди_2_години = Нетна стойност на активите на една акция/дял към датата преди 2 години. Ако тази дата е неработен ден, към датата на последния работен ден преди тази дата.

c. Смесен фонд – доходност за последните 3 години

$$ДНПП_{консервативен\_фонд} = \left(\frac{Нетна\_стойност\_на\_акция_{днес}}{Нетна\_стойност\_на\_акция_{преди\_3\_години}} \right)^{\left(\frac{1}{3}\right)} - 1$$

Нетна_стойност_на_акция_днес = Нетна стойност на активите на една акция/дял към днешна дата

Нетна_стойност_на_акция_преди_3_години = Нетна стойност на активите на една акция/дял към датата преди 3 години. Ако тази дата е неработен ден, към датата на последния работен ден преди тази дата.

d. Фонд в акции – доходност за последните 5 години

$$ДНПП_{консервативен\_фонд} = \left(\frac{Нетна\_стойност\_на\_акция_{днес}}{Нетна\_стойност\_на\_акция_{преди\_5\_години}} \right)^{\left(\frac{1}{5}\right)} - 1$$

Нетна_стойност_на_акция_днес = Нетна стойност на активите на една акция/дял към днешна дата

Нетна_стойност_на_акция_преди_5_години = Нетна стойност на активите на една акция/дял към датата преди 5 години. Ако тази дата е неработен ден, към датата на последния работен ден преди тази дата.

Забележка:

Инвестиционните дружества/договорните фондове, които имат по-кратък живот от съответния периода, според класификацията си обявяват реализираната доходност от началото на публичното си предлагане, по следната формула:

Доходност от началото на публичното предлагане (ДНПП)

$$ДНПП = \left(\frac{Нетна\_стойност\_на\_акция_{днес}}{Нетна\_стойност\_на\_акция_{начало\_на\_публично\_предлагане}} \right)^{\left(\frac{365}{брой\_дни\_от\_началото\_на\_публичното\_предлагане}\right)} - 1$$

Нетна_стойност_на_акция_днес = Нетна стойност на активите на една акция/дял към днешна дата

Нетна_стойност_на_акция_начало_на_публичното_предлагане = Нетна стойност на активите на една акция/дял към датата на началото на първичното публично предлагане

Брой_дни_от_началото_публично_предлагане = Броят календарни дни, изминали от датата на началото на първичното публично предлагане до днес

Методология за изчисляване на стандартно отклонение на нетна стойност активите на дял/акция на КИС

Стандартното отклонение се изчислява по следната формула, въз основа на исторически данни за нетната стойност на активите на дял/акция, които КИС обявява за период от 1 година.

Използват се данните за нетна стойност на активите на дял/акция, изчислени в последния работен ден на седмицата, в който се изчислява такава за дадена КИС.

$$\sigma_{\text{годишно}} = s_{N-1} \sqrt{N}$$

където:

$(N+1)$ – брой седмични наблюдения върху нетната стойност на дял/акция за последните 12 месеца

N – брой изменения в стойността

s_{N-1} – стандартно отклонение за изменението на нетната стойност на активите на дял/акция на седмична база, пресметнато по формулата:

$$s_{N-1} = \sqrt{\frac{1}{N-1} \sum_{t=1}^N (x_t - \bar{x})^2}$$

x_t – пропорционалното изменение в нетната стойност на дял/акция за 1 седмица, измерено за периода между седмици t и $t-1$

$$x_t = \left(\frac{P_t}{P_{t-1}} - 1 \right)$$

P_t - последна нетна стойност на активите на дял/акция, изчислена за дадена седмица

P_{t-1} - последна нетна стойност на активите на дял/акция, изчислена за предходната седмица

$\bar{x}$ средна стойност на всички седмични изменения x_t за последната 1 година

$$\bar{x} = \frac{\sum_{t=1}^N x_t}{N}$$

В случаите когато КИС не изчислява нетна стойност на активите на дял/акция в определена седмица, се използва последната изчислена стойност за предходната седмица.

§1. Настоящата Методология за класификация на колективните инвестиционни схеми е приета от Общото събрание на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД), проведено на 27 септември 2010 г. и изменена и допълнена на Общо събрание на БАУД, проведено на 20 септември 2012 г., на Общо събрание на БАУД, проведено на 12.12.2012 г.

§2. (отм.)